

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inzerati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14 194

Meje sovraštva

Toliko gorja so rodila sovraštva med ljudmi in narodi, med skupinami in združbami, da ni človeka, ki bi zmožal popisati vse, kar je rodilo sovraštvo. Sovraštvo nima meje, ne izbira sredstev, ne vpraša za sorodstvo, treba ga je samo sprožiti in ta strašna zver človeštva podira vse, kar ji pride pod peto. Koliko jezer bi se napolnilo s krvjo, ki jo je prelilo sovraštvo — koliko mladih življenj je padlo radi tega zverinskega boga. Narodi so izginjali, največje sile sveta so izginjale pod pritiskom sovraštva. Od kod vendar

izvira

to grozno strašilo človeštva? Ali ni možnosti preprečiti največje človeške slabosti! Odgovor ni lahek — kajti klic sovraštva nosimo že iz prvih človeških začetkov, v poznejši dobi pa smo preživljali tisoč in tisoč sol, ki so nam slabost sovraštva samo pospeševale. Marsikaj se da privzgojiti; strokovnjaki danes napravljajo celo nove živalske pasme, tudi ljudi vzgajajo in delijo v skupine več in manj vrednih, vedno pa se pozablja na tisto, kar bi moralo biti gonilna sila vsakemu dostojnemu človeku in narodu — iztrebljenje sovraštva — ki preči s smrtjo vsem narodom na zemlji! —

Danes stojimo spet na pragu nove morije, ki jo je rodilo pretirano sovraštvo. Nikdo se ne vpraša in ne pomisli na žrtve, samo zadostiti se mora podlemu človeškemu nagonu.

Proč

s sovraštvom, da si ohranimo domove; proč s sovraštvom, da rešimo narode pred uničenjem drug drugega. Proč pa tudi s tistimi ljudmi, ki že stoletja in stoletja delajo eno in isto delo: »Sejejo sovraštvo!« Koliko muk in gorkega trpljenja ne bi bilo v naših raztrganih dušah, da nas niso ti ljudje sistematično po načrtu vzgajali v sovraštvo. Postali smo v tem pogledu manj vredni kot živali; saj se ta lastnost tako daleč stopnjuje, da svoje najsvetejše ideale, najdragocenejše misli žrtvujemo najpodlejši ljudski lastnosti — sovraštvo.

Samo pogled

v najnavadnejše človeško življenje nas uveri, da v stopnjevanju sovraštva ne poznamo meje, da tu preneha vsak čut lepote in človeškega dostojanstva, da smo končno padli v blato splošnega človeškega uničenja.

Spomnimo se torej ljudje samega sebe, pogledimo si v duše, naj se naša srca odpro na široko v ljubezni in spoštovanju in vse tegobe človeka bodo na mah prenehale. —

Spoštovanje

in čisto rahla ljubezen drug do drugega zadostuje, da preprečimo največjo nevarnost človeštva, da vsaj omejimo to zver, ki nikdar ne miruje in kot gnili črv na ranjenem človeškem telesu ruje v smrt.

Neobhodno pa je potrebno pri tem spoznanje! Človek mora spoznati samega sebe, mora na prste prešteti svoje dobre in slabe lastnosti, mora torej sam misliti! Danes je prisel čas, ko bomo mi kmetje sami iztrebili krive preroke kakor gobe po dežju; iztrebili bomo vse tiste, ki pravijo, da ne smemo sami misliti, ampak sama za resnico imeti, kar nam pokvarjeni jezik zapoveduje. V tej krivi soli je glavni vir vseh težkih nesreč, tu je izšlo seme sovraštva, da so paraziti lahko na naš račun živeli. Radi njihovega razmaha je bilo toliko človeških ponižanj, zato proč s sejalcem sovraštva, naš kmetijski človek je napravil ograjo ob meji.

Slovenska hlapčevska duševnost

V zadnji številki je »Gruda«, glasilo naše kmetijske mladine, objavila tale članek, ki priča, da je naša kmetijska in v jedru zdrava mladina res odločna borilnica in glasnica boljše bodočnosti kmeta in vsega naroda. Zaradi načelno važnih izvajanj, s katerimi popolnoma soglašamo, objavljamo članek v celoti tudi mi. (Op. uredništva.)

Slovenski kmetijski narod, ki je rodil vse slovenske stanovce in tudi slovensko izobraženstvo, je ostal do najnovejših dni sam sebi prepuščen, brez pravega vodstva. Ne da bi si bil kdajkoli mogel ustvariti kako veselo urico ali osnovati svojemu življenju podlago, na kateri je mogoče zidati krepko stavbo človeškega življenja, se je rinil skozi življenje, kakor je kazalo in kakor se je dalo, odnoso tudi kakor so ga tu in tam suvali v hrbet, kazajoč mu z gorjačo pol, po kateri ima vleči težko vpreženi, z nasiljem naloženi voz. Ni črnoglednost, če gledamo v naši zgodovini, kakršno so pisali večno ponavljajoči se trdi udarci življenja na kožo in dušo slovenskega delovnega ljudstva, nikoli veselega in radostnega, samo črno temo. Kajti že to spoznanje je velik napredek za bodočnost, obenem pa tudi merilo, s katerim bo krojiti slovenske prihodnje dni in ustvarjati novi čas. Resnica je vendarle samo ena: Narod naš je stradal kruha in besede, strada tudi danes in bo stradal, dokler ne bo v trpljenju prekaljen sam sebi začel postiljati tako, kakor mu bo samemu najbolje godilo. Do trenutka, ko

se bo to zgodilo, ni mogoče govoriti o popolni svobodi, o ravnopravnosti in o enakopravnosti, katero dandanes nekateri tako radi poudarjajo. Dejstvo je, da smo od resnične svobode še zelo, zelo daleč. V trenutku, ko so naši laži-preroki in krivogledi klicarji in zapeljivci ljudstva »oznanjali« svobode dan, govoreč lažnive besede, v katerih globino se niso nikoli zamislili (a se zamislili radi nadute nezmožnosti tudi nikoli ne bodo), je lezel narod v mestih, v predmestjih in v podeželju v čedalje groznejšo odvisnost in večje suženjstvo. In pred človeka, ki še vsaj nekoliko samostojno misli in išče vzroke za to vsestransko bedo, ne da bi bil omrežen od lepote besedičen in brezplodnih sodobnih narodnih fraz in krlatic, stopi zato edino važno vprašanje naše dobe, ki je nujno in ki ga mora naša in bodoča mlada generacija temeljito razčleniti in rešiti:

Kako je s slovenskim hlapčevanjem? Doklej bomo hlapci? Kdaj bo konec naše hlapčevsko udane, lakajske duševnosti? Ali je slovenska hlapčevska natura dedna?

Beseda »hlapec« ima pri Slovencih poseben zvok. Dočim ima beseda »tlačan« sama na sebi nekaj lepega, vzvišenega, ker so tlačani večno hrepeneli po izpremembi položaja in stanja v življenju, verujoč v svobodo, žrtvujoč za veliko idejo tudi kri in življenje, je v izrazu »hlapec« nekaj nelepega, prostaškega, neplemenitega, odurnega, ogabnega; zakaj »hlapec« se je vedno udinjal za hlapca, bil ponižen izvrševalec vsakega še tako neumnega ali nedostojnega povelja

svojega »gospodarja« in ni nikoli niti stremel niti poizkusil izpremeniti na kakršenkoli način svoje nevedno, podrejeno življenje, da bi zaživel tako, kakor je za svobodnega človeka prav in spodobno. Za milosten nasmeh gospodarjevega lica bi bil samemu sebi stopil na glavo ali prodal dušo, če bi jo kdo zahteval. Hlapčevstvo ni v delu, temveč v mišljenju, v čustvovanju, je tako rekoč del značaja, če ne izpolnjuje že naravnost hlapčev celotni značaj. Kdor v potu svojega obraza služi svoj vsakdanji kruh, pa bodi delo še tako zoprno, ni hlapec, zakaj ta človek nosi ponosno ime: delavec. Toda kdor služi svojemu imenitnemu bližnjemu le zavoljo njega imenitnosti, a pozablja na svobodo, na ime in čast in na svoje človeško dostojanstvo, je hlapec, kakršnen se poštenemu človeku gabi. In »hlapec« je psovka — grda, v srce in v dušo segajoča psovka! Za tistega namreč, kdor še ima srce in dušo!

Med slovenskim narodom je mnogo, premnogo nečedne lastnosti, hlapčevstva. Res je, skozi vso zgodovino smo hlapčevali in prav verjetno bi se človeku zdelo, da nam je življenje vtisnilo v kri to strašno podobo. Toda zgodovina tudi pravi, da so mnogi drugi narodi slično trpeli, kakor mi Slovenci, a vidimo, da je njihov duh kljub vsemu ponosen, samozavesten, dasi nekateri jedva presegajo naš ubogi milijon. Dani se, v mladino stopa nov duh, vsepovsod ga je čutiti. Pogled se ostri in postaja kritičen. Ker je jasno, da naša hlapčevska natura ni dedna, ker je le plod nenaravne vzgoje in drugih tej vzgoji odgovarjajočih vzrokov, vemo, da bo mogoče marsikaj popraviti. Nenaravna vzgoja, kakršno smo vsi po vrsti prejeli iz skope gospodarjeve roke in ki je

vzgjajala iz nas hlapce, bo bodočnost morala uničiti, če hočemo priti kam naprej. Ob korajžnem nastopu slovenske mladine našega časa, kakršno tu in tam zasledimo, smemo upati, da bo življenje Slovencev na tem polju zoralo v bodočnosti nove brazde. Čeprav šele v drobcih, postajajo sicer redki slovenski ljudje že ponosni in samozavestni. Ustvarjamo nov program, kojega živo jedro kliče:

Konec hlapčevski duševnosti vsega slovenskega kmetijskega naroda!

131%

Pšenica stane na svetovnem trgu, kjer se cene določajo po ponudbi in povpraševanju, din 71.— pri 100 kg. Pri nas stane pšenica din 164.—. Je tedaj za 131% dražja, kakor si jo lahko nabavi kupec na prostem tržišču.

Tem 131% nimamo ničesar prigovarjati, dokler

1. so s tako ceno kriti pridelovalni stroški in spodoben zaslužek za kmeta in

2. jo lahko prenese naš človek, bodisi kmet ali delavec, ki jo mora kupovati za živež.

Proti tem 131% pa smo, če

1. kmet nima niti kritih stroškov pridelovanja, ne primernega zaslužka,

2. če zaslužek kupujočega kmeta in delavca ni tak, da bi prenesel tako ceno.

Zmede, ki begajo po kotih Evrope, nalagajo našim odgovornim državnikom dolžnost, da se že sedaj, preden bo vse žito izvoženo, pobrigajo za to, da ga ostane dovolj doma in bo cena znosna za vse sloje.

Zlasti pa mislimo, da je prav, če se žito velikim pridelovalcem plača nižje kakor malim.

Obveznice za likvidacijo kmetijskih dolgov

Drugo polovico 3% obveznic za likvidacijo kmetijskih dolgov ni mogoče izdati denarnim zavodom prej, nego se izvrši končni sprejem kmetijskih dolgov, ki so jih oddali denarni zavodi Privilegirani agrarni banki. Ta definitivni sprejem je že v teku in so vsem denarnim zavodom, pri katerih je sprejem kmetijskih dolgov definitivno izvršen, stavljene na razpolago tudi obveznice do polnega zneska, ki jim pripada. Tako je izročitev drugega dela teh obveznic dejansko že v teku. Definitivni prevzem kmetijskih dolgov bo izvršen pri večini denarnih zavodov do konca letošnjega leta, tako da bodo denarni zavodi dobili državne obveznice do polnega zneska.

Ieden grozdja

Zveza gospodinj pripravljaja akcijo za grozdni teden v Ljubljani, ki se bo vršil predvidoma od 1.—8. oktobra. Mestno poglavarstvo in kr. banska uprava podpirata našo akcijo. Grozdje bo prvovrstno namizno, zrelo in zdravo ter bo prihajalo iz naše Belokrajine in obmejnih slajerskih gor. Vinogradniki so akcije zelo veseli, saj bo prav marsikateremu prihranjena skrb kako prodati vino, ki ga bo letos v obilici, da bodo prav nizke cene. Mestno poglavarstvo nam je dovolilo dovoz grozdja pod pogoji, da bo najavljen seznam odjemalcev, da se iz grozdja ne bo delalo vino in ne žganje, ter tudi, da se z njim ne bo prekupčevalo. Iz tega razloga zbiramo že sedaj odjemalce, da se bo grozdje sveže odtrgano in spakirano takoj razdelilo na najavljena mesta.

V ta namen prosimo društva, vodstva privatnih uradov in podjetij, da nabirajo v svojem okolišju odjemalce za grozdje, ki se bo dostavljalo v gajbica z našo značko z geslom: »Za zdravje naroda, za dvig narodnega gospodarstva.« Gajbice bodo tehtale od 10—20 kg ter bo grozdje dostavljeno bruto po 3.— din kg na posamezna najavljena mesta. Vsakemu posebej ne

moremo dostavljati na dom. Zato prosimo, da društva najavijo mesto, kam naj se gajbice dostavijo, prav tako uradi in podjetja. Ako se zbere v posameznih okrajih dovolj naročnikov, lahko dostavimo v dotični okraj. Prosimo, da se denar za grozdje po razprodaji takoj zbere, še bolj nam je ustrezno, ako se nam ob prijavi nakaže del svote, ker ne razpolagamo z velikim obratnim kapitalom.

Grozdni teden ima tudi socialen in gospodarski pomen, ker bo podprl našega vinogradnika, ki mu podnebje in zemlja narekujejo še vse večjo skrb in nego pri obdelovanju vinogradov, kot našim južnim bratom. Z velikim zupanjem pričakujemo sodelovanja vseh, da nam olajšajo pretrdi začetek nove gospodarske smeri, ki naj bi pomagala našim vinogradnikom, a obenem zmanjšala nesrečno alkoholno nevarnost našemu narodu.

Doživljaji naših sezonskih delavcev

Letos je večje število sezonskih delavcev odšlo iz Prekmurja in Podravine v tujino, ker so upali, da bodo pri delu na polju mogli lepo zaslužiti. Mnogi delavci pa so se vrnili predčasno, ker v tujini niso dobili tega, kar so pričakovali. Pogodbe za delo v tujini so naši sezonski de-

Ivan Nemeč:

Baranja

Kadar akacija cvete

Skoraj eno tretjino gozdnega drevja zavzema akacija, ki ji pri nas ponekod pravijo trn. Že na veliko daljavo čutiš prijeten vonj in značilno petje milijardnega števila drobnih življenj — čebel — ki marljivo nabirajo v tem morju cvetja velike količine medu. Ko človek motri tako obsežen akacijev gozd in tisto obsežno, v vetru valujočo maso cvetja, čuti neko posebno občutje, ki ga napolnjuje z veličino in voljo do življenja. Komaj vidno opažaš med cvetjem zelenilo listja, ki nekako rahlo vzbuja človeku nade, napravi mu vedro čelo; prijeten vonj in brenčanje tolikih marljivih bitij pa kažipot, kako se iz majhnega napravi veliko. Če vstopiš v tem času v notranjost gozda, najdeš tisoče panjev in množstvo marljivih čebelarjev, ki skrbijo, da se napolnjeno satovje izprazni, da pridna čebela spet stori svoje neutrudljivo delo. V objemu senc cvetnega belila pa medtem kraljuje mogočna tiha pesem narave; vse je mogočno in veličastno. Razočaran tukaj lahko najde novo življenje, utrujen se odpočije. Prijetno je sedeti na parobku takšnega gozda s pogledom v trepetajoče ozračje baranjske ravnice, kjer kraljuje traktor in paroplug, ki z mogočno silo obračata zemljo, da konjska vprega ali počasni voliči kar izginejo pred silo stroja!

V baranjskih gorcih

Po tistih nizkih gričkih, ki se vlečejo od Batinške skeletice ob Donavi in naprej v Madžarsko, opaziš številne vinograde s polnizko vzgojo in zelo gosto nasajeno trto. Mestoma imajo nasade, ki jim je glavna opora žica, tu in tam kombinirano — nekaj žice nekaj kolja, mestoma pa tudi samo do 1'20 m visoko kolje. Vsi nasadi z žično in ostalo oporo se čez leto večkrat pincirajo, da se vzdrži ona polnizka vzgoja.

Pravo življenje pa se seveda začne v teh gorcih ob času trgatve, ki ima celo vrsto raznih običajev. V vsakem količkaj večjem vinogradu opaziš majhno zidano kolibico ali čuvajnico, v katerih stražarijo nočni stražarji. Ponoči se čujejo kaj zanimive pesmi teh stražarjev, medsebojni klici in pretnje tatovom. Kadar se bliža trgatve, je vse v svečanem razpoloženju, v čuvajnicah pa se zbira mladina, kjer se nekako vasaže in poizkuša grozdje. Na dan trgatve opaziš na dekleh narodne noše, ki kakor grozdne ja-

lavci sklenili doma z raznimi posredovalci, ki so obetali izredno ugodne pogoje. Te lepe ponudbe so marsikoga pripravile do tega, da se je odločil iti na sezonsko delo v prepričanju, da se bo na jesen vrnil z lepo vsoto z delom prisluzenega in prihranjenega denarja. Na žalost pa posredovalci, ki so vabili delavce na sezonsko delo, niso govorili resnice in tako se vračajo delavci razočarani z dela nazaj v domovino. Delodajalci jim v večini primerov niso hoteli plačati toliko, kakor so se delavci dogovorili s posredovalci. Tudi delavni čas je bil mnogo daljši, kakor po dogovorih. Kako malo so mogli nekateri zaslužiti, dokazuje najbolj dejstvo, da so morali za kritje potnih stroškov pri povratku v domovino prodajati razne stvari, da so prišli do potrebne denarja. Mnogi od njih priznavajo, da še nikdar v življenju niso tako pridno delali, kakor sedaj na sezonskem delu v tujini in da bi doma, če bi tako delali, zaslužili neprijetno več. Mnogi delavci, ki so bili dogovorjeni tako, da jim je gospodar dajal hrano, so se pritoževali, da je bila hrana glede na težko poljsko delo prelahka in da so s svojim skromnim zaslužkom dokupovali hrano, tako da jim ni ostalo od zaslužka skoraj ničesar. Tako so zopet letošnje leto mnogi sezonski delavci spoznali, da je še vedno najboljši kruh tisti, ki ga reže domovina. Za drugo leto pa naj se vsakdo temeljito premisli, preden se odloči za delo, ki mu bo prineslo morda le dvomljiv uspeh in razočaranje.

gode vabijo fante... Takrat se marsikatero srce vzbudi, v grozdnih jagodah se nabirajo utripi dekliskih src in fantovskih pogledov. Vse skupaj pa pokrije zategla baranjska pesem, ki z moštom vred teče v zemljo vsekane kleti. Kakor tuneli so te vinske shrambe; tukaj zori vino in vsi skriti utripi deklet ter vroči pogledi fantov. Kadar se mošt spremeni v vino, oživijo tudi utripi in pogledi in svačavska pesem proglašava novo življenje.

Med gozdnimi delavci

Kadar prisopihaja jesen v Baranjo, pridejo Ličani s sekirami in raztrganimi hlačami v baranjske gozdove. To vam je čisto posebno življenje, kajti Ličani so posebni ljudje in jih ta gozdna divjina še bolj napravlja posebnim. V okrilju kakšnega mogočnega hrasta napravijo zasilno bajto, pokrijejo z debelim slojem zemlje, ob stenah so ležišča na listju in slami. V sredi bajte gori ogenj. Tukaj ti hrusti po več mesecev živijo, v glavnem ob kruhu in vodi, s kakšnim koščkom slanine in luka, kot priboljškom. Padajo debela pod težkimi udarci njihovih sekir, greje pa jih delo, ker njihova skromna obleka pokriva komaj nagoto. Kruh je torej njihova hrana, 2, 3 do 4 kg na dan porabi mož, voda gasi žejo, le ob svetkovinah prinese tudi po kakšen bokal iz gor! Radi si nadevajo imena in se potem po teh nadimelih kličejo. Tako sem našel kaj zanimive tipe, ki so po svojem značaju prejeli odgovarjajoče ime, na pr.: Gömböš, Direktor, Kvrgo, Čvor itd. S temi imeni si krajšajo ob svitu ognja dolge zimske noči, dokler jih trudno delo ne spelja v sladke san, ki ga boža mogočno šumenje in mrak gozda.

Vkljub njihovem napornemu delu in hladni postelji, pa njihova lica izražajo zdravje in moč! Toliko zdravja in lepote je v njih, da bi marsikateri deklici vzdrhtelo srce. Brez lepoticenja te zre gladko lice dvajsetletnika. Njegove oči so očarujoče, z velikimi trepalnicami, punčice pa so v očesih pravi kolobarji kakor da so povečane z atropinom. Njih delo je naporno, ki pa ni plačano z denarjem, ampak z njihovim zdravjem in lepoto, ki jo prenašajo na ves naš rod. Naš narod ne bo propadel pri takšnih sinovih!

Pastirji

Posebne vrste ljudje so tudi baranjski pastirji. Kolikor pač živalskih vrst redijo vaščani,

toliko opazimo teh strokovnjakov. Vsaka vrsta pa ima svoje posebnosti, ki so izraz potreb z ozirom na vrsto živali, ki se vodi na pašo.

Ovčji pastir ima dve posebnosti: vodi s sabo 1 osla in 1 do 2 psa s črno in skodrano dlako; število psov zavisi od velikosti črede. Oslova dolžnost je, da vodi ovčjo čredo, psi pa pazijo, da ne uhajajo v škodo in držijo čredo skupaj. V teh obsežnih ravninah bi bil pastir brez osla in psa pravi revež, kajti obvladati čredo od 1000 in več ovc, ni lahka stvar. Zanimivo je, kako so osel in psi izučeni. Samo mig zadostuje in cela čreda obstane kot vkopana. Osel, ki čredo vodi, ve natančno, na kateri znak se mora zaustaviti, kdaj iti na desno, levo, kdaj bolj počasi ali hitro. Neverjetno se zdi človeku, kakšna disciplina vlada v pastirjevi obsežni živalski družini, kako pameten je osel, pes pa toliko, da ne zna govoriti! Zelo važna je tudi pastirjeva palica, do 2 m dolga, na vrhu pa ima na poseben način zavrt kavelj. Če hoče pastir katero ovco ujeti, samo stegne palico in tisti zavrt kavelj ovco že

drži. Baranji gojijo ovce predvsem radi popaše strnišč, ki se sicer ne bi dala izkoristiti.

Za svinjskega pastirja pa je značilen velik rog, ki zelo votlo doni. Pastir trobi skozi vas, svinje pa kar same teko za njim. Kot pripomoč pa mu tudi služi pes iste pasme kakor pri ovčarjih. Kadar gledaš takšno svinjsko čredo, kako je na paši razdeljena v skupine, kako psi skrbijo za red in disciplino, potem res prideš do zaključka, da so pastirji posebne vrste ljudje. Bič počí in cela čreda ve, kam mora iti; neposlušneže pa kaj kmalu pokori pes, ki hitro zgrabi rep ali uho, da je nepokorno svinče takoj na svojem mestu.

Guljaši pasejo govejo živino. Pri njih posebne značilnosti ni; imajo psa, rog in velik bič, ki služi za znamenja s pokom, da pes kar skoči in zacvili, nepokorno živinče pa je že na svojem mestu. Hotel sem tudi doumeti miselnost teh ljudi, pa ni bilo dovolj priložnosti. Zaključil pa sem, da so ovčarski pastirji najsposobnejši in zelo pametni. (Dalje prih.)

Doma in drugod

Politični shodi, zborovanja in sprevodi so prepovedani

Notranji minister je izdal odlok, ki se takole glasi:

V interesu javnega miru in varnosti ter reda ter v zvezi z zunanje-političnim položajem v Evropi in na podlagi členov 64 do 67 in 69 do 71 zakona o notranji upravi odredjam, da se v vsej državi prepoveda do nadaljnjega vsa zborovanja, posvetovanja in sprevodi sploh, kakor tudi zbira, nje ljudi po ulicah in na drugih javnih mestih. Kdor bo postopal proti tej prepovedi, bo kaznovan od 10 do 1.500 din globe v korist državne blagajne, a za primer, da bi ne plačal denarne kazni, z zaporom od enega do 30 dni, v kolikor njegov prestopok ne bi bil težje narave in bi spadal pod paragrafe drugih zakonov. Od te prepovedi je izvzeto zbiranje ljudi radi kupoprodaje in trgovine po mestnih trgih in sejmih, dalje zbiranje zaradi opravljanja verskih obredov, verskih predpisov in običajev in zaradi kakšne gospodarske, kulturne ali humane akcije. Ali tudi v teh primerih ne sme biti nikakih govorov, ki bi imeli kakršnokoli politično vsebino.

Ta odlok stopi v veljavo takoj. — Notranji minister dr. Anton Korošec.

† Franc Dolenc

Na graščini v Preddvoru pri Kranju je preminil v nedeljo opoldne industrialec in posestnik Franc Dolenc iz Škofje Loke. Mož, ki ga je bolezen priklenila na bolniško posteljo že pred dvema letoma, je dočkal skoraj 70 let.

Težko je doumeti, da ni več med živimi njega, očeta Dolenca, ki ni bil le dolgoletni sokolski stárešina, temveč resnični sokolski oče, skrbnik mnogim revežem, posebno dijakom, in sploh mladini. Franc Dolenc je bil mož, kakoršnih malo srečamo v življenju. V politiko se navadno ni spuščal, če pa je videl, da so ogroženi nacionalni interesi, je stopil tudi na čelo in vodil borbo vselej z uspehom. Žal, da je moral pri tem doživeti bridka razočaranja, ker on kot mož kremenitega značaja, se ni hotel obračati kakor bi kazalo. V očetu Dolencu je živel zdrav, značajan kmetijski duh, ki ni nikdar klonil in iskal osebnih dobičkov, še manj pa časti in slave. Tega moža ni preyzelo bogastvo, ostal je preprost, blag Dolencov oča. Ime njegove lesne industrije je poznano daleč v tujini in prinaša naši zemlji velik sloves.

Škofja Loka je izvesila črne zastave, trume domačinov in Gorenjcev sploh, prihajajo kropit truplo utrujenega moža, ki je v delu za narod zaspal za večno.

Ob smrti vzornega družinskega glavarja žaluje vdova, dve hčerki, sin in edina sestra gospa Jerica, vdova Hubadova, z njim pa ves narodni življel v Sloveniji, ki se zaveda, da je s pokojnim omahnil v grob trden in ponosen steber.

Prepričani pa smo, da bo njegov tvorni duh deloval dalje in bodril bodoče generacije.

Tudi mi se pridružujemo užaloščeni Dolenčevi družini z izrazi sožalja, očetu Francetu pa večna slava!

Za nujno ureditev vseh perečih vprašanj

Po dvodnevni seji ožjega glavnega odbora JNS, ki se je vršila pretekli teden v Beogradu je bilo izdano poročilo, ki pravi da se je obravnavala celokupna zunanja in notranja situacija naše države.

Dogodki v svetu ponovno dokazujejo, da je samo čvrsta povezanost celokupnega našega naroda v jugoslovenski misli in politiki najmočnejše poročilo za bodočnost naše države. Ta misel je bila odločilna za ustanovitev JNS. Ona je določila njen program in opredeljevala vedno njeno stališče zalo tudi danes nalaga stranki in vsem njenim članom in organizacijam, da se kakor strankarska enota zavzamejo z vso silo za konsolidacijo državnega in nacionalnega življenja v duhu svobode, politične, gospodarske in socialne enakopravnosti.

V svojem delu je stranka ohranila popolno notranjo slogu in enotnost

Državna razredna loterija

ŽREBANJE I. RAZREDA
12. oktobra 1938

Dobitki: 2.000.000 — 1.000.000 —
500.000 — 400.000 —
400.000 — 200.000 —

itd. v skupnem znesku

Din 64 milijonov 991.000 —

Cena srečkam za vsak razred:

$\frac{1}{4}$
Din 200 —

$\frac{1}{2}$
Din 100 —

$\frac{1}{4}$
Din 50 —

Izplačilo dobitkov takoj in brez odbitka!
Poznano solidno, strokovno in diskretno poslovanje!
Glavna kolektura državne razredne loterije

A. REIN I DRUG

ZAGREB

Hlica 15

Gajeva 8

Člani ožjega glavnega odbora so se seje polnoštevilno udeležili. Prisotni so bili tudi člani, o katerih so poročali nekateri listi, da so prestopili v JRZ. To so bili bivši senator dr. Krulj ter senatorja dr. Glušac in dr. Jovanović. Vsi trije so odločno zanikali, da bi imeli namero prestopiti v drugo stranko. Vsi so izjavili svojo zvestobo JNS.

Beograjsko časopisje je objavilo koncem preteklega tedna, da je vendar le izstopil iz stranke dr. Krulj.

Inž. Avgust Košutić

podpredsednik b. HSS je odšel v Pariz, kjer se nahaja tudi bivši tajnik stranke dr. Krnjević.

dr. Buić

novo imenovani minister za telesno vzgojo, je začetkom preteklega tedna podal ostavko na svoj položaj, ker je bil postavljen za bana v Splitu.

dr. Maček

predsednik Hrvatske selj. stranke, je odšel v Rogaško Slatino, kjer ostane tri tedne na zdravljenju.

Sestanek med dr. Stojadinovićem in Comnenom

Romunski zunanji minister Comnen-Petrescu se je vračal skozi Jugoslavijo v Bukarešto. V Subotici se je sestal z njim g. dr. Milan Stojadinović.

Proti živinskim boleznim

Banatski listi objavljajo prav zanimiva poročila o kmetijskih delavcih, ki so iz teh krajev odšli na kmetijska dela v Nemčijo. Številni delavci se namreč vračajo. Nekaterim je potekla doba zaposlitve, nekateri pa se vračajo domov predčasno, ker ne morejo vzdržati tamošnjih pogojev zaposlitve. Kmetijski delavci se vračajo iz Nemčije predvsem v nemška naselja v Banatu, odkoder je šlo največ delavcev v Nemčijo. Sedaj opisujejo težavne razmere, v katerih so živeli. Pomanjkanje živil in nezadostna mezda so vzrok, da so ti delavci zapustili delo. Listi navajajo podrobnosti o vrsti in kakovosti prehrane, ki so jo imeli v Nemčiji. Iz teh podrobnosti se vidi, da je prehrana nemškega kmetijskega delavstva pri posameznih delodajalcih mnogo slabša v primeri s prehrano povprečnega kmetijskega delavca v Jugoslaviji. Kmalu po prihodu na delo v Nemčijo so si naši delavci zaželeli, da se vrnejo v Jugoslavijo, kjer jim je po lastnem priznanju zajamčena vsaj zadostna prehrana.

Banatski poljski delavci

V kmetijskem ministrstvu se je te dni vršila konferenca, na katero je ministrstvo povabilo vse veterinarske šefe banskih uprav in vse šefe bakterioloških zavodov o trenutno najvažnejšem

vprašanju veterinarske stroke. Na programu je razpravljanje o cepljenju proti slinavki in parkljevki, svinjski kugi, proti steklini. Doslej je bila končana razprava o cepljenju živine proti slinavki in parkljevki.

Vojna ali mir

Zadnji dnevi so minevali v neprestanem pričakovanju nove svetovne vojne. Položaj je sicer še vedno nevarno napet, vendar se zdi, da ni še dozorel čas za pričetek vsesplošnega novega krvoprelitja.

V srednji Evropi

se še vedno bije diplomatska borba okrog Češkoslovaške. Ko je ta država na pritisk zapadnih velešil pristala na odstop sudetsko-nemškega ozemlja Nemčiji, je zrastle greben Poljakom in Madžarom. Po nemškem vzorcu je

Poljska

začela zahtevati, da ji Češkoslovaška odstopi tješinsko ozemlje, to je rudniški revir, v katerem živi poleg Čehov tudi večje število Poljakov, ki pa imajo vse kulturne pravice narodne manjšine. Poljska je naglo odpovedala prijateljsko pogodbo s Češkoslovaško in odkrito stopila v vrsto njenih sovražnikov. Za svojega zagovornika si je izbrala Hitlerja. Podobno je storila Madžarska.

Medtem ko madžarsko postopanje ni nikogar presenetilo, je svet ostrmel ob poljskem koraku. Ta država ima namreč v svojih mejah okrog 7 milijonov Rusov in Rusinov, a niti malo ne pomisli, da utegnejo razmere zasukati politični plašč. Kdo bo tedaj branil poljske interese? Tisti prav gotovo ne, s katerih pomočjo skuša danes Poljska zadati svoji zapadni sosedi smrtni sunek.

Nemčija

je po češkoslovaškem pristanku o odstopu sudetsko-nemškega ozemlja postavila nove zahteve. Angleški in francoski zunanji minister sta se v Godesbergu sestala s Hitlerjem.

Pri tej priliki je Nemčija poleg dosedanjih zahtev postavila še tele:

1. Češkoslovaška vojska in policija se morata s 1. oktobrom umakniti iz nemškega področja, ki ga takoj nato okupirata nemška vojska in policija.

2. Nemška vojska in policija zasedeta vse kraje, ki so označeni z rdečo barvo na karti, priloženi memorandu, katerega je Hitler izročil v noči od četrta na petek ministrskemu predsedniku Chamberlainu. Na tej karti so določene nove meje Češkoslovaške, kakor si jih želi Nemčija.

3. V ostalem češkoslovaškem ozemlju se izvrši plebiscit v vsek okrajih, kjer živi po nemških podatkih 30% Nemcev. Ti okraji so na karti obeleženi, po plebiscitu se izvrši izmenjava prebivalstva.

4. Umik češkoslovaške vojske iz sudetsko-nemškega področja se mora izvršiti na enak način, kakor je bil leta 1918. izvršen umik nemške vojske iz krajev, ki so bili prepuščeni Franciji.

5. Nemčija bo pristala na jamstva za Češkoslovaško, ki naj bi jih dala poleg Francije, Anglije in Italije, samo če bosta pristali na taka jamstva tudi Poljska in Madžarska.

6. Izmenjava prebivalstva se bo izvršila po organih nemške vojske in policije, a vse operacije bo lahko kontrolirala posebna francosko-angleško-nemška komisija.

Memorandu (spomenici) priložena karta kaže, da zahteva Nemčija poleg krajev, ki so čisto sudetsko-nemški, tudi kraje, kjer so Čehi v večini. Madžarski naj bi se prepustila južna Slovaška, Poljski tešinsko okrožje. Meja naj bi šla tako, da bi mesto *Przemyśl* pripadlo Nemčiji. Izven mesta ležeče Škoovce tovarne bi ostale CSR, a

Škodove rudnike, ki leže zapadno od mesta, bi dobila Nemčija, Češkoslovaška bi bila razdeljena na dva dela, na češkega in na slovaško-rusinskega. Češkoslovaška nima pravice do utrjevanja svojih mej.

Te nove nemške zahteve daleč presegajo koncesije, na katere je Češkoslovaška že pristala

Predsednik Zedinjenih držav Fr. Roosevelt

Načelnik češkoslov. Sokola dr. St. Bukovsky

na osnovi londonskega načrta. Po londonskem načrtu naj bi mednarodna komisija določila nove meje, in sicer tako, da bi kraji z nemško večino pripadli Nemčiji, oni s češkoslovaško večino pa Češkoslovaški. Po memorandu naj bi Hitler samo določil te meje. Po londonskem načrtu bi se morali poleg razmejitve tudi evakuacija in izmenjava prebivalstva izvršiti po mednarodni komisiji v roku, ki bi bil za to potreben. Po memorandu naj bi evakuacijo, razmejitve in izmenjavo prebivalstva izvršile nemške oblasti ob kontroli mednarodne komisije, iz katere pa je CSR izključena. Po londonskem načrtu naj bi se Češkoslovaški dala mednarodna garancija za njen preostali teritorij, ki bi se uveljavila istočasno kakor ostale določbe načrta. To jamstvo je bilo po mnenju zapadno-evropskih državnikov glavni argument, spricho katerega je Češkoslovaška popustila. Po memorandu se nemške garancije obljublajo v daljni bodočnosti in to še pod pogojem, da pristaneta nanje tudi Madžarska in Poljska.

Te nemogoče zahteve so rodile seveda silen odmev, bodočnost pa bo v najkrajšem času pokazala, kaj in kako bo odgovoril svet. Vprašanje ni več češkoslovaško-nemško, ampak svetovno.

Na te zahteve seveda ni mogel nihče pristati in je ostal sestanek v Godesbergu brez pravega rezultata.

Hitler je zato v obliki

šestdnevnega ultimata

sporočil Chamberlainu svoje zahteve, ki jih je pozneje ta poslal češkoslovaški vladi.

Češkoslovaška je na to odgovorila s splošno mobilizacijo svoje vojske. Predsedstvo nove vlade je prevzel vrhovni inšpektor češkoslovaške vojske general Sirovy. Rok nemškega ultimata poteče dne 1. oktobra.

Ta razplet dogodkov je seveda močno razburil ves svet.

V Franciji

je bila takoj proglašena delna mobilizacija in vpoklicanih sedem letnikov rezerve, kar pomeni po številu okrog 1 milijon vojakov.

Ravno tako je angleška vlada sklenila prve obširnejše vojaške ukrepe. Celokupna mornarica je mobilizirana.

V vseh prizadetih državah so izvršeni zaščitni ukrepi proti letalskim napadom. Glavna mesta so ponoči delno zatemnjena.

Nemška vojska je v velikem pokretu proti vzhodu in zapadu. Čsl. vojska je še tekom noči pojačala svojo prvo obrambno linijo, ki teče 8 do 10 km od nemške meje.

Po vesteh iz Pariza je tudi ruska vojska v pokretu, da izvrši koncentracijo ob poljski meji in v Besarabiji.

Vojaški ukrepi so storjeni tudi v Italiji, na Madžarskem in na Poljskem.

Poljska in Madžarska vztrajata na tem, da morata dobiti od ČSR ozemlje, ki je naseljeno s prebivalstvom njune narodnosti.

Telefonski in telegrafski promet s ČSR, v kolikor gre preko Nemčije in Madžarske, je prekinjen.

Angleški in ameriški državljani po pozivu svojih vlad zapuščajo češkoslovaško in nemško ozemlje.

Ameriška vlada po vesteh iz Washingtona budno proučuje položaj. Dosedaj še ni izdala nobenih ukrepov.

Celokupno svetovno časopisje presoja položaj zelo črnogledno. Pojavlja se edino še nada, da bo kancelar Hitler upošteval posledice, ki nastanejo, ako se v zadnjem hipu ne najde miren izhod.

V Angliji in Franciji, zlasti v Londonu in Parizu je prišlo do velikih manifestacij za Češkoslovaško.

Kako se bodo dogodki razvijali dalje, je težko reči. Upajmo pa vendar, da svetu ostane najhujše zlo prihranjeno in da se najde vsaj v zadnjem trenutku pot za mirno in vsestransko pravično rešitev tega spora.

Predsednik Roosevelt

je poslal Hitlerju in Benešu nad 500 besedi obsegajočo brzojavko, v kateri poziva oba državnika v imenu ameriškega naroda, naj ne prekineta pogajanj za mirno rešitev nastalega spora. V brzojavki pravi ameriški prezident, da bo prevladala sila, če bodo prenehala pogajanja in z njimi premoč treznega razuma. Obširno slika grozote bodoče vojne ter zaključuje z opozorilom, da sta obe prizadeti državi podpisali Kellogov pakt. Zaradi tega predlaga mednarodno razsodišče, ki naj pristopi takoj k rešitvi češkoslovaško-nemškega konflikta.

Prepis te brzojavke je poslal prezident Roosevelt tudi angleškemu predsedniku vlade Chamberlainu in predsedniku francoske vlade Daladieru.

Mladina na vasi

Ali ni to hujskanje?

Katoliški tednik »Domoljub« z dne 21. septembra 1938. prinaša pod tem naslovom članek, ki se »menda« nanaša na našo prireditev, tekmo koscev v Boh. Češnjici.

Znano nam je, da je »Društvo kmetijskih fantov in deklet v Boh. Češnjici priredilo 4. sept. t. l. tekmo. Kakor vse, je seveda tudi ta nadvse lepo uspela. Že na predvečer, to je 3. sept., so člani društva priredili baklado, katero so objektivni opazovalci ocenili za eno najlepših. Seveda je tudi sami prireditvi, t. j. tekmi koscev prisostvovala lepa množica ljudi, ki so kljub dežju vztrajali do konca.

Delegat Zveze kmetijskih fantov in deklet je v lepo zasnovanem govoru očrtal delovanje, naloge in potrebe kmetov in kmetijske mladine, kar pa gotovim ni prav.

V »Domoljubovem« članku je omenjen delegatov govor takole: »Telesno smo Vas osvobodili (misli je kmete) že s krvjo, sedaj vas bomo pa še duševno.« In glej ga, od koga bo ta tujeimenjak osvobajal — povedal je, da od tistih gospodov, ki uživajo čez teden vaše žulje, v nedeljo Vas pa še celo kolnejo.

Seveda sledi pohvala: »Govoril je tako imenitno, da je vsem bilo jasno, da misli duhovnik!«

Za opomin pa opozarja članek starše, naj svojih otrok nikar ne zaupajo takim društvom češ, da iz njih ne bodo »pošteni fantje — in dekleta.«

Za konec pa vmeša še potrebo po »krščanski plemenitosti« in ne komunistični ali liberalni miselnosti. Konec!

Ne izplača se na te čenčarje dosti odgovarjati. Vendar nekaj naj mu le bo v pojasnilo.

Konjske dirke

Savinjska Društva kmetijskih fantov in deklet prirede za dne 16. oktobra t. l. v bližini mesta Celja konjske dirke. Prijave za te dirke sprejema pripravljalni odbor in aj se interesentje obrnejo na naslov Društva kmetijskih fantov in deklet, Vojnik. Vsak prijavitelj naj navede, s kakšnim konjem se bode dirke udeležil.

Grupirane bodo skupine toplokrvnih, lahkih in težkih konj. Istočasno se vrše tudi dirke z zapravljičkami in dvovprežnimi kočijami.

Prijave je treba poslati najkasneje do 1. oktobra t. l. na Društvo kmetijskih fantov in deklet v Vojniku z prijavnino din 50.—.

Prijavitelji prejmejo od savinjskih Društev kmetijskih fantov in deklet pravočasno vsa nadaljnja navodila.

Podhosta

Obletnice so zmeraj važen mejnik v življenju ter so vedno zvezane z različnimi svečanostmi, pa naj bodo te obletnice prazniki posameznikov ali organizacij. Ob takih prilikah polagajo oboji račun za delo v preteklosti ter obujajo spomine na to delo in borbe, ki so šle mimo njih, obenem pa delajo tudi načrte za bodočnost.

Tudi Društvo kmetijskih fantov in deklet v Podhosti bo praznovalo 2. oktobra 1938. tak praznik, in sicer 10letnico društvenega dela in borb za gospodarski in kulturni dvig kmetijskega človeka svojega kraja. Ta praznik bo zvezan z naslednjim programom:

1. Ob 1 uri popoldne zbirališče vseh skupin in udeležencev pri g. Pečauerju.
2. Ob pol 3. uri dohod povorke na prireditveni prostor.
3. Koncert harmonikarjev.
4. Kmetijsko-mladinsko zborovanje, na katerem govorijo delegati Zveze in Pododbora.

Po proslavi se bo razvila domača kmetijska Mnogo naporov in samozatajevanja je šlo mimo nas, toda samozavest in žilavost zavedne kmetijske mladine je premagala vse zapreke. Za

Organizirana kmetijska mladina že od svojega začetka prebujala vas v spoznanju, da kmetijskega človeka treba osvoboditi duševnega suženjstva.

Vse te torej »Domoljubov« dopisnik zmeče v komunistično torbo. Ali ima ta dopisnik sploh kaj pojma o komunizmu? Ali ne smatra, da je vsaka borba za pravico in resnico komunistična agitacija?

Radi zaupanja otrok našim društvom bomo pa lahko nastopilj z dokazi. Učimo jih edino resnice in pravice, da bodo v ponos svojemu narodu in človeštvu. Razveseljivo je, da se lahko pohvalimo o veliki disciplini in poštenju fantov in deklet, organiziranih v Društvih kmetijskih fantov in deklet. Kaj je več od poštenja?

Čas pa zahteva, da naj vsak kmetijski fant in vsako dekle po svojem poudarku ukrene in po svoji volji pristopa ali odstopa iz organizacije v organizacijo. Prepričani smo pa, da kmetijska mladina ki bo vsiljeno včlanjena v kakršni koli organizaciji, ne bo prinesla zaželjenih uspehov. Lahko je pridobiti tako mladino za »štafaž«, vendar to je premalo, ker je nujna potreba, da poseže v vsa javna vprašanja, novi idealnejši in bolj zdrav duh, ki je pa samo pri kmetijski mladini.

Mi se zavedamo, da v naših vrstah ni vsiljencev in klečepalnikov, kakor tudi primanjkuje mnogoštevilnih hinavcev, ker vsak poedin naš član, fant ali dekle, mora biti cel človek, mora biti enakovreden član človeške družbe in z aktivnim delom v organizaciji dokazati zrelost poedinca, ki se v skupni organizaciji jasno vidi.

Dopisniku »Domoljuba« pa priporočamo malo uvidevnosti in mu seveda vračamo milo za drago, ker tako pisanje služi res hujskanju.

bodočnost pa smo sklenili: Naša pot gre v borbo in iz borbe k zmagi. Smelo pravimo: ne samo 10letnico, ampak tudi 20letnico in še več bomo praznovali.

Vabimo vso kmetijsko mladino, da se naše svečanosti udeleži! Naj živi vaška skupnost!

Kapele

Kakor po ostalih krajih Slovenije smo se tudi mi priključili kmetijsko mladinskemu gibanju. V nedeljo po sv. maši smo imeli v prostorih ge. Vidmar v Kapelah svoj ustanovni sestanek, na katerem nam je tolmačil naloge in dolžnosti »Društva kmetijskih fantov in deklet« zastopnik »Zveze« tov. Iljaž z Bizeljskega. V imenu društva Vel. Obrež pa je govoril tov. Ivan Zajc. Številna mladina, med njo tudi precej starejših mož, je z navdušenjem pozdravila svojo novo ustanovljeno edinično vojsko Matije Gubca. Predsednik pripravljalnega odbora je tov. Šepec Jože iz Podvinj. V delu in slogi vstajamo!

Premalo sladkorja

Po »Trgovskem listu« posnemamo tole:

»Čeprav so sladkorne tvornice slovesno zatrjevale, da je sladkorja dovolj in da ne grozi nobeno pomanjkanje, ga sedaj vendarle primanjkuje in zlasti primanjkuje kristalnega sladkorja. Posebno občutijo to pomanjkanje detali trgovci, na katere leti vsa nejevolja strank. Je pa res, da pri količkah dobri ureditvi našega trga tega pomanjkanja ne bi smelo biti. Pa pri nas je vse mogoče. Radovedni smo le, kaj dela državna tvornica sladkorja! Na regulacijo cen ne vpliva, proti kartelom ne nastopa, ker je pač sama članica kartela, a ne skrbi niti za to, da bi bilo vedno dovolj sladkorja na razpolago.

Detajlisti zelo trpe ob sedanjem pomanjkanju sladkorja tudi zato, ker se jim pošilja dostikrat tudi umazan sladkor. Očividno se sedaj do zadnjega izpraznjujejo zaloge.

Dovolili bi si tudi vprašati, kdo bo poklican na odgovornost zaradi sedanjega neupravičenega pomanjkanja sladkorja.

† Andrej Knez

Na Viču je za vedno zatisnil oči delovodja tobačne tovarne v pokoju, bivši viški župan in dolgoletni občinski odbornik, do smrti vztrajen prosvetni in sokolski delavec g. Andrej Knez,

čegar ime ostane nerazdružno povezano z zgodovino Viča.

Utihnilo je bobnenje svete domače grude, ki je sprejela krsto s truplom dragega pokojnika, njegova dela pa bodo živela in še poznim rodovom pričala, kako je treba delati za narod!

Njemu večni spomin, svojcem naše toplo sočutje!

Smrtne žrtve neurja

Na vzhodni obali Amerike je te dni divjal strahovit vihar, ki je zahteval 600 človeških žrtev. Ravno toliko ljudi se je izgubilo in je njih usoda neznana. Bilanca strahotnega besnenja hurikana je porazna: 60.000 ljudi je brez sirehe, celokupna škoda pa znaša okrog 250 milijonov dolarjev. Neprizadeta je ostala samo Florida. Orkan je najbolj prizadel 5 zveznih držav. Guvernerji teh držav so imeli sejo, na kateri so razpravljali glede obnove prizadetih krajev in glede pomoči, ki jo je treba nuditi preživljamu. Orkan je zahteval največ človeških žrtev na Coney Islandu, kjer je bilo 284 mrtvih, v državi Massachusetts 177, v Connecticutu 66, v New Hampshire 13, v državi New York 61, v Vermontu 5, v New Jerseyu 3 in v Quebecu v Kanadi 3. Oblastva so proglasila obsedno stanje na Coney Islandu, kjer so bili posamezni kraji popolnoma opustošeni.

Dopisi

K premovanju konj v Ljutomeru

Casopisi so na dolgo in široko poročali o lepo uspešnih konjskih dirkah na Cvenu pri Ljutomeru pod spretnim in strokovnim vodstvom domačina gospoda Šumaka. Da ne zastara, pa si oglejmo mimogrede še premovanje konj v Ljutomeru, ki se je vršilo 7. t. m. pod vodstvom novega predsednika konjerejskega društva g. Janžekoviča.

Ze organizacija te prireditve je bila skrajno pomanjkljiva. Do sedaj se je premovanje vsako leto pričelo ob osmih zjutraj, letos pa proti desetim in je trajalo do poznega popoldne tako, da so mnogi konjerejci prišli v trdi noči domov.

Ocenjevalci konj so bili že imenovani, in sicer gospod Janžekovič, gospod agronom inženir Oblak, ki je imel glavno besedo, in gospod Bedjanič od Središča. Zaradi premalega strokovnega znanja so se na mestu sprli s konjerejci in že lansko leto je zabrusil znan konjerejec g. Oblaku, ki je že tedaj imel glavno

besedo pri ocenjevanju: »Komisija, kje imaš oči, če se ne spoznaš na konja, pa vzemi v posvet kmeta-konjerejca.«

Zato se je letos, kakor lansko leto, že pod ero g. Oblaka dogodilo, da so priznано najboljši konji bili potisnjeni na zadnja mesta, manjvredni in »francozi« pa na prva.

Zgodilo se je tudi pri tem premovanju, da sta se ocenjevalca, g. Janžekovič in g. Bedjanič šla krepčat, g. živinozdravnik pa pogovarjat z nekim Hrvatom in tako je g. Oblak sam v vsej naglici ogorčen ocenjeval in vsakega konja po lastnem izreku pred konjerejci ocenil s »trojko«.

Povedati tudi moramo konjerejci, ki se že 50 let pečamo s to panogo, da še nismo nikdar videli takega člana komisije, da bi počepal pred konje kakor je to delal g. Janžekovič in mislim, da veščak tudi stoji opazi vsako konjsko hibo. Prejšnji predsednik g. Lovro Petovar se je pri toplokrvnih konjih odpovedal ocenjevanju, rekoč, da se ne spozna dobro na takega konja. To je bilo častno in pošteno, a sedaj naj agronom in posestnika mrzlokrvnih konj ocenjujejo toplokrvnega konja? »Le čevlje sodi naj kopitar«. Rečeno bodi, da smo konjerejci zaprosili konjerejsko društvo za veščaka kasačkih konj, pa ga ni bilo. In zakaj?

Konjerejci občutimo bridko pomanjkanje veščakov in ljubiteljev te lepe in koristne naše panoge, kakor so bili umrli g. vitez Rozmanit, pl. Warren-Lippit in živinozdravnika veščaka dr. Veble in Škof.

Sicer pa če se naša oblast prav kmalu ne zgane in nam ne preskrbi prvovrstnih plemenitih kasačkih žrebcev, bo naše plemenite konjereje hitro konec — in redili bomo buše.

Vobče je bil dogon mladih živali na premovanje obilen in prvovrsten, medtem ko so kobile z žrebeti bile tako slabo prehranjene, kakor še nikdar do sedaj. Konjerejec.

Mlatič

Ženitovanjsko potovanje

Pretečen teden sem jahal po cesti, ki pelje iz Litije proti Št. Vidu na Dolenjskem, osla. Na cesti v gozdu za Črnim potokom sva dohitela z oslom lepo lakiran avtomobil, na katerem je visela majhna rumena tabla z napisom »Avtomobil cestnega odbora«. V avtomobilu je sedela lepa elegantna mlada dama z majhnim širokoplečim gospodom z neizogibno avtovko pod ramo. Očividno je bil to kak novoporočen zakonski par iz Litije ali Šmartnega na ženitovanjskem potovanju. To sklepam že iz tega, ker je bil poleg mladega ženina, kar je čudo, tudi šofer oblečen v črnem fraku. Šofer je napravil name vtis, dasi se na šofiranje ne spoznam, kot bi ne imel volana še nikdar v rokah. Nisem se varal — predno sem prišel z oslom v Selo pri Temenici, sem zvedel od nekega tamošnjega pevca, da leži v gozdu poleg ceste v jarku razbit avto nekega tamošnjega okoliškega podjetja. Pravil mi je tudi to, da je šofer dobil pri karambolu v cestni konfin po kufrenem nosu. Kaj se je zgodilo z ženinom in nevesto, bom poročal, če zvem, enkrat prihodnjic.

Gaberovski cod

Po naših krajih se vse tako topi v zaslugah, da sem kar ostrmel, ko sem bral v zadnji kranjski »Soboti«, ki je še izšla, tole, kar je napisal g. Miško Kranjec. Takole piše:

»Gospod Gaber se je tisti čas, ko je bila nekakšna svetovna vojna, ukvarjal s politikom. Bil je natančno do tisoč devetstoosemdesetega leta proti osvobojenju, kakršnega bomo danes praznovali. Ko pa je sprevidel, da bodo stvari šle svojo pot in bo osvobojenje res prišlo, ne glede na to, ali mu je zoprno in neprijetno, tedaj je gospod Gaber zbolel in se umaknil iz politike. Ta bolezen

je bila neizbežna. Zakaj gospod Gaber se je bil od štirinajstega do konca sedemnajstega z vsem srcem oklenil bivše Avstro-Ogrske, cesarjeve hiše in vsega, kar je bilo nekoč važno in sveto. Navduševal se je nad porazi, ki so jih doživljali Srbi »po naših vrljih junakih«, slavil »našo nepremagljivo vojsko«, in ponujal vsemu svetu mir pod pogojem, da vsi narodi predajo orožje »naši hrabri vojski, naš kralj in cesar pa bo svetu podelil mir in svobodo in tako bo docela prav. S to veliko zamotano logiko je torej gospod Gaber vodil svojo politiko in se boril: proti Srbom, proti Rusom, proti Francozom in proti vsem, ki so se borili proti Avstro-Ogrski in Nemčiji. Nemcem pa je delil svoj blagoslov.

Ko pa je prihajalo na prag našega življenja osemnajsto leto, ko so se že videli prvi obrisi bodočnosti, je gospod Gaber odstopil od politike in se napravil bolnega. Vso to dobo pa je gospod Gaber bil bolan.

Gospod Gaber je ozdravel šele, ko je bilo vojne konec, ko se je docela prikazala na obzorju svoboda, nova država, osvobojenje in vse, kar je s tem v zvezi. Tedaj se je močno navdušil za vse to, kar je nekoč z ogorčenim srcem preganjal.

Take vrste torej so zasluge gospoda Gabra pri osvobojenju. Vendar pa še to ni tak greh, večji greh gospoda Gabra pa je ta, da je sklical pripravljalni odbor, in lejte si jih: v ta pripravljalni odbor je poklical ljudi, ki so pri resničnem osvobojenju imeli še manj zaslug, kakor gospod Gaber, ki je v pravem času obolet...«

K temu bi jaz pripomnil samo še vprašanje, koliko dela bi neki imel, kdor bi hotel prešteti vse take Gabre na slovenskih tleh?! Med kmeti jih seveda ne bi našel nič. To drži.

Domači dogodki

× V Žerjavu pri Prevaljah je Silvester Kranjc umoril 73letnega prevžitkarja Petra Korosa. Pobil ga je v gozdu pri Volinjaku s kolom na tla in ga izropal. Kmalu po zločinu je bil morilec aretiran, vendar dejanje taji, čeprav so dokazi proti njemu jasni.

× V Sremski Mitrovici je tovorni avtomobil do smrti povozil 15letnega Draga Stanojevića. Mali je hotel skočiti na brzeči avto, da bi si med vožnjo z občestnega drevja nasukal nekaj sliv. Med plezanjem na avto je zdrknul pod kolesa, ki so ga tako strla, da je na mestu obležal mrtve.

× Na Gorenjskem so slinavko najprej opazili v radovljiškem srezu, toda k sreči v manjšem obsegu kakor na Štajerskem. V kranjskem srezu se dosedaj še ni po kmetijah pojavil noben primer, pač pa se je te dni pojavila ta kužna bolezen v samem Kranju in sicer je v hlevu mestnega župnišča obolelo 24 glav goveje živine. Oblastva so takoj poskrbela za izolacijo in razkuženje prostorov. Prehod ulice mimo župnišča na Pungrat so zaprli, da preprečijo vsako novo okuženje na ljudeh kakor na živalih. Opozarjamo vse, da vsak priimer kužnega obolenja takoj prijavijo pristojnemu oblastvu, ker bo le tako mogoče z varnostnimi ukrepi omejiti nadaljnje širjenje bolezni.

Nacionalni dar. Trgovec in posestnik v Ljutomeru g. Fran Seršen, ki je umrl 16. julija v Zagrebu, je v svoji oporoki namenil tudi narodno obrambni Družbi sv. Cirila in Metoda 25.000 dinarjev. Pokojnik je postal dobrotnik CMD, ker je bil zaveden Sokol in nacionalist in je bil prepričan, da je treba narod vzgojiti v sokolskem duhu in mu vltiti nacionalno prepričanje in samozavest, če ga hočemo obvarovati pred potujčevanjem.

× V Zagrebu se je zastrupila Slovenka, služkinja Amalija Krenovšek, doma iz Krškega. Zaprla se je v kuhinjo in odprla plin. Ko so jo našli, je bila že mrtva. Kaj jo je gnalo v smrt, ni znano, ugotovljeno pa je, da je že letos v marcu poskusila izvršiti samomor.

Zadeva zaupanja

V Škocijanu, ne daleč od Št. Jerneja, so mi pravili v nedeljo, da ni pri njih nič novega. O onih 80.000 dinarjih, o katerih je bilo dvignjenega že toliko prahu in prelite toliko smrdeče gnojnice, pravijo, da je sedaj več ali manj vse v redu.

Zapriseženi revizor je dal te dni v obeh farah neštetim faranom natanko preiskat trebušno votlino z röntgenovimi žarki z edinim namenom, da ugotovi, v katerem želodcu ta, dasi umazani, zaklad leži. Kolikor so mi tamošnji kmetje zaupali, je bil trud požrtvovalnega revizorja po dosedanjih ugotovitvah popolnoma brezuspešen. Modra glava revizorja, ki zna baje več ko hruške peč, pa sedaj pravi: »Denar moramo najti — če ga nimajo vaščani v želodcih, bom šel za njim magari pod zemljo.«

Konec carinske meje

S 1. oktobrom je popolnoma odpravljena nemško-avstrijska carinska meja. Zato bo od 1. oktobra naprej v Veliki Nemčiji ves blagovni promet prost carine. Izdani so bili ukrepi za zaščito gospodarstva v Avstriji pred močnejšim gospodarstvom v starem rajhu. Nemške carine na uvoz avstrijskega blaga v Nemčijo so bile ukinjene takoj po »anšlusu«, ostale pa so v veljavi številne carine pri uvozu nemškega blaga v področju Ostmarke. S 1. oktobrom se ukine pobiranje teh carin. Obenem bo uveljavljena tudi pri uvozu preko mej Ostmarke nemška carinska tarifa in bodo prenehale veljati določbe prejšnjih trgovinskih pogodb Avstrije z drugimi državami.

× V Subockem gradu pri Daruvarju je 22-letni Milan Bosar umoril starega mlinarja Jova Šejačovića, ki se je mladega potepuha usmilil in mu dal hirano in bivališče, ko je prosjačil okrog. Za plačilo je potepuh mlinarja umoril in njegovo domačijo popolnoma izropal. Morilec so orožniki prijeli.

× V Mariboru je v 19 m globokem vodnjaku obležal s hudimi poškodbami 57letni delavec Henrik Pivec, ki je bil zaposlen na dnu vodnjaka. Drugi delavec mu je spustil v vodnjak porvri posodo s cementom, a se je vrv utrgala in je posoda priletela nesrečnemu Pivecu na glavo ter ga pritisnila k tlom. Krvavega in nezavestnega so ljudje potegnili iz vodnjaka, nakar je bil prepeljan v bolnišnico.

× Pri postaji Lužani—Malino je vlak v enem dnevu usmrtil dva človeka. Zjutraj je hotel z vozom čez progo mladi kmet Mata Mitrovič. Vlak je bil hitrejši, zgrabil je kmeta in voz in vse zmlel v brezoblično maso. V teku dopoldneva je drugi vlak povozil še mlekarja Cimermanovića.

× Na Spodnji Veliki pri Mariji Snežni je nedavno požar uničil hlev in stiskalnico posestnika Janeza Graha. Poleg poslopja je zgorelo tudi par volov, dve kravi in dve telici. Nemogoče je bilo rešiti voz, slamoreznicno, plug in druge premičnine, ker se je ogenj pojavil okrog dveh po polnoči. Zaradi precejšnjega vetra so bile v hudi nevarnosti tudi sosednje hiše. Nesreča je tem večja, ker je škoda le deloma krita z zavarovalnino in trpi Grah znatno izgubo. Kdo je nesrečo zakrivil, še ni nikomur znano. Malo pa je manjkalo, da nista zgorela tudi dva Grahova sinova, ki sta spala na hlevu in se šele v zadnjem trenutku prebudila ter se komaj rešila skozi hud ogenj.

× Jugoslavija zgradi prihodnje leto nad 2.000 km najmodernejših cest. Tako je poročal vodja jugoslovanske delegacije dr. Vrhunec na mednarodnem kongresu za ceste v Monakovem. Da bi le beseda res meso postala!

× V Gornjih Stativah blizu Karlovca se je ondan Dragotin Kordeš-Trpčič sprl s svojim bratom zaradi koščka zemlje. Iz prepira se je razvil

pretep, v katerem je Dragotin s samokresom ustrelil brata.

× V Beogradu je nedavno izbruhnil požar v tovarni tekstilnih izdelkov in nogavic Domovinska industrija d. d. Ogenj, ki se je naglo širil, je povzročil dokaj škode, končno pa se je gasilec le posrečilo, da so ga omejili.

† Marija Maistrova

Minuli teden se je utrnilo v večnost življenja gospe Marije Maistrove, vdove našega narodnega junaka, pesnika in prvega slovenskega generala, pok. Rudolfa Maistra.

Pokojna, iz znane dr. Stergarjeve rodbine, je bila svojemu možu v najtežjih in najusodnejših trenutkih življenja zvesta in enakovredna družica. V dneih, ko so dobri in celo najboljši zdvomili in jeli omahovati, je bila pokojna polna razumevanja za drzne misli in načrte svojega velikega soproga.

Po osvobojenju se je posvetila narodnemu in socialnemu delu s tako vnemo, da bo naše zavedno obmejno ženstvo le težko prebolelo to izgubo. Kjer je bilo treba bodriti in pomagati, je gospa Marija vedno z vso svojo osebnostjo, a tudi z izredno darežljivo roko priskočila na pomoč.

Njen dom je bil kakor svetišče. V času, ko je bil pokojni general zaradi bolehnosti tako rekoč prikovan v svojo sobo, mu je vedrila mrke ure življenja. In v ta dom so prihajali radi naši politiki, vojaški dostojanstveniki, umetniki in književniki. Kakor je bila velika Maistrova vera, tako toplo in neomajno je bilo zaupanje njegove žene v našo bodočnost.

Zdaj je odšla v večni sen. Roka, ki je znala tako materinsko-prijazno sprejeti človeka, se nam ne bo nikoli več prožila v pozdrav, srce blage pokojnice pa nam kakor svella luč v temi naših dni ostane vedno v najlepšem spominu. Naj bo rajni po težkih in marsikdaj bridkih dneh življenja sladak počitek ob strani junaškega moža. Zaljučim svojcem, zlasli obema gg. sinovoma izrekamo svoje toplo in iskreno sožalje.

× V Trsteniku pri Sv. Benediktu v Slov. goricah se je z mišnico zastupil kmetski sin Anton Breznik, ki je po 18urnem trpljenju umrl. Kaj ga je gnalo v samomor, ni znano.

× Iz Gradca pri Litiji je bil posestnik in železniški uslužbenec Jože Eltrin, ki si je pri lepljenju listov na wagone na trboveljski postaji ob zarjavelem žeblju nezatno ranil desnico. Iz male rane pa se je izcimilo zastrupljenje, ki mu je Eltrin v ljubljanski bolnici po hudem trpljenju podlegel. Pokopali so ga na litijsko pokopališče.

× Na Ljubčeni se je vnela hišica, ki je bila prizidana k opekarni Marije Koštomajeve. Poslopje se je vnelo zaradi vročine v opekarni, vendar so gasilci požar omejili in rešili vsaj opekarno.

× V Vukovskem dolu v Slov. goricah so se fantje pri ličkanju koruze stepli zaradi deklet. Kot žrtvi pretepa sta obležala v krvi raznašalec kruha France Zemljčič iz Košakov, ki mu je nekdo v levo ramo zarinil dolg, oster nož tako globoko, da mu je ranil pljuča, in France Vogrin iz Zgor. Volčine, ki je dobil sedem silovitih sunkov z nožem. Na pomoč so bili poklicani reševalci iz Maribora, ki jim je Zemljčič v rokah umrl, ko so ga hoteli dvigniti v voz. Vogrina so prepeljali v Maribor, vendar ni upanja, da bi okreval. Napadale, fantje od Sv. Marjete, so se razbežali in jih zasledujejo orožniki.

× Sokolske cigarete. Uprava državnih monopolov je ugodila prošnji uprave Sokola kraljevine Jugoslavije, da bi se skozi vso sokolsko Petrovo petletko prodajale posebne cigarete z označbo petletke in sicer Ibar, Zeta, Morava, Drina in Vardar. Te cigarete lahko naroči vsaka župa in vsako sokolsko društvo v večjih krajih ob večjih sokolskih prireditvah, da pridejo tako v svrhu propagande ideje sokolske petletke v promet. Zupa ali društvo naj se obrne na veleprodajalca monopolskih izdelkov v dotičnem kraju s prošnjo, da spravi v promet od vsake vrste za določeni čas toliko in toliko cigaret. Veleprodajalec bo to storil in cigarete bodo v prodaji, dokler ne bodo vse prodane, tudi če bi bil določeni termin prekoračen. Za drugo naročilo pri drugi prireditvi odnosno v drugem razdobju je postopek isti.

× V Vinkovcih je perverzni delavec Josip Pšenica zaklal 12letno učenko 3. razreda realne gimnazije Brigito Oreškovič, nakar si je sam zabodel nož v srce in je bil takoj mrtev. Delavec je bil zaljubljen v mlado študentko, ki se seveda zanj ni zmenila. Zapustil je več poslovnih pisem, iz katerih je razvidno, da je že tri dni snoval svoj odurno strašni naklep.

× Na postaji Dretel v Bosni je brzovlak do smrti povozil 7letnega Mesuda Maksiča, ko je hotel čez progo. Kolesje vlaka mu je odrezalo glavo in desno roko.

× V Trbovljah bo začela rudarska nadaljevalna šola z rednim poukom 1. oktobra. Vpisovanje v I. in II. letnik pa bo v četrtek 29. in v petek 30. 1. m. od 15.30 do 17.30 v ljudski šoli v Trbovljah. Pouk je brezplačen, istotako tudi učila. Oni, ki se žele vpisati, naj prinesejo s seboj svoje zadnje šolsko spričevalo.

× Toti list je edin slovenski humoristično-satiričen list, ki vam bo s svojo bogato vsebino prav te dni posebno dobrodošel. Številka stane din 1-50, celoletna naročnina din 30.—. Naročajte na naslov: Uprava »Totega lista«, Maribor, Cvetlična 12. — Dopisnica zadostuje.

× V Tunjski mlaki pri Kamniku je na posestvu Janeza Kosirnika, posestnika in delavca v kamnški smodnišnici, izbruhnil požar, ki je uničil vsa poslopja te domačije. Rešili so samo živino iz hleva in nekaj pohištva iz pritličnih prostorov, vse drugo je pogorelo, celo 45.000 din gotovine, prihranki petih Kosirnikovih otrok. Škoda znaša nad 100.000 din, zavarovalnina pa le 20.000 din. Vzrok požara še ni ugotovljen.

Žrebanje

Tobačnih srečk

Pri žrebanju, ki se je vršilo dne 14. septembra, so bile amortizirane sledeče serije:

26, 232, 370, 409, 514, 639, 847, 867, 1555, 1809, 1918, 2142, 2140, 2355, 2449, 2492, 2797, 2802, 2858, 3101, 3312, 3482, 3584, 3696, 3847, 3896, 4034, 4253, 4304, 4319, 4497, 4510, 4547, 4608, 4653, 4710, 4747, 5219, 5220, 5492, 5509, 5560, 5644, 5664, 5893, 6081, 6128, 6470, 6800, 6991, 7143, 7293, 7382, 7397, 7522, 7584, 7649, 7685, 7934, 7954, 8192, 8283, 8303, 8768, 8798, 9109, 9422, 9702, 9870, 9962.

Večje dobitke so zadele naslednje serije: ser. 5488, št. 12, din 75.000.—; ser. 1148, št. 13, din 2.000.—; ser. 178, št. 37, din 500.—; ser. 1133, št. 5, din 500.—.

Po din 100.— so zadele naslednje serije: ser. 235, št. 68; ser. 967, št. 38; ser. 1378, št. 69; ser. 3069, št. 91; ser. 3570, št. 90; ser. 3841, št. 29; ser. 4738, št. 86; ser. 5031, št. 48; ser. 8098, št. 61; ser. 9670, št. 15.

Po din 50.— so zadele naslednje serije: ser. 734, št. 72; ser. 2093, št. 84; ser. 2319, št. 96; ser. 3946, št. 34; ser. 4079, št. 86; ser. 5439, št. 31; ser. 5602, št. 45; ser. 5970, št. 47; ser. 6108, št. 87; ser. 6661, št. 93; ser. 6847, št. 48; ser. 6902, št. 63; ser. 7188, št. 54; ser. 7443, št. 52; ser. 8119, št. 47; ser. 8170, št. 95; ser. 8398, št. 50; ser. 9316, št. 95; ser. 9741, št. 27; ser. 9772, št. 33.

Živinski sejmi

Na zadnji živinski sejem v Ljubljani so prignali 45 volov, 25 krav, 10 telet, 4 junice, 13 ovac, 72 svinj in 31 prašičev.

Prodanih je bilo 39 volov, 15 krav, 10 telet, 3 junice, 13 ovc, 72 svinj in 31 prašičev po tehle cenah: Voli I. vrste 6'50 din, II. vrste 6 din, III. vrste 5'25 din; telice I. vrste 6'25, II. vrste 5'50, III. vrste 5 din; krave I. vrste 5'50, II. vrste 4'75, III. vrste 4'25 din; teleta I. vrste 8, II. vrste 7 din; prašiči špeharji 10 50, pršutarji 8 50 do 9 50 din za 1 kg žive teže. Mladi pujski od 7 do 8 tednov stari po 150 do 220 din za glavo.

Sejmi

2. oktobra: v Blanci;
3. oktobra: v Ormožu, Slovenjem Gradcu, Dolu pri Hrastniku, Slov. Konjicah, Kostanjevici, Litiji, Gor. Logatecu, Kranju, Novem mestu, Zagorju ob Savi;
4. oktobra: v Zalcu, Ptujcu, Ormožu, Jurklostru, pri Sv. Lenartu v Slov. gor., v Metliki, Dol. Lendavi, Turnišču;
5. oktobra: v Celju, Ptujcu, Trbovljah, Motniku, Zdenski vasi (Zdenska reber pri Sv. Antonu), Ljubljani;
6. oktobra: v Pišecah, Toplicah, Mokronogu, Turnišču;
7. oktobra: v Mariboru, Slivnici;
8. oktobra: v Poljčanah, Brežicah, Celju, Trbovljah, Št. Vidu na Blokah, Rakičanah.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadr. z neom. zavezo v Ljubljani, Tyrševa cesta 18

Nove vloge

vsak čas razpoložljive obrestuje po 4%

Za vse vloge nudi popolno varnost. — Otvarja tekoče račune in izvršuje vse denarne posle. — Vlagajte svoje prihranke v najstarejši slovenski denarni zavod!

vloge proti odpovedi po 5%

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 23
TELEFON ŠTEV. 25-52

Kmetski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**

Telefon št. 28-47

Rač. pošt. hran. št. 14.257

Brzjavni: Kmetskodom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daie kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

EKONOM

r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

iv astni hiši

Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse detelne pridelke kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno kemilno moko, pšenične otrobe, ječmenj. kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil: trudi, superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žindre, nitrofoska, apnenega tušika, čilskega solitra (M.), cementa in drugih glavno zastopstvo za Slovenijo: oprekarne silovane, vse vrste zidne in strešne opeke.

*Dotrpeč je naš srčno ljubljani, dobri, nepozabni soprog, oče, stari oče,
brat in stric, gospod*

Franc Dolenc

lesni industrialec,

danes o poli 13. uri v Preddvoru v 70. letu starosti.

*Prevoz dragega pokojnika bo iz Preddvora v torek o poli 8. uri zjutraj
v Škofjo Loko, odkoder bo ob 17. uri pogreb izpred Sokolskega doma.*

Prosimo tihega sožalja!

ŠKOFJA LOKA 25. septembra 1938.

ŽALUJOČI:

*JULIJA, žena; FRANC, sin; DANICA, por. SLANC in SLAVICA, por. ŠUMI,
hčerki; JERICA HUBAD, sestra; PETER ŠUMI, JOSIP SLANC, zeta; vnuki-
nje in ostalo sorodstvo.*